

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC493

Zaaknummer Klachtencommissie 2011T475

datum uitspraak 7/10/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoekster,

bijgestaan door: mr. L. van Duyneveldt-Franken, advocaat te Leiden,

te voldoen door:

de Orde Minderbroeders Conventuelen,

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 14 april 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 30 mei 2012 met zaaknummer 2011T475, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 18 juni 2012, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 23 juli 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoekster is de schade van verzoekster schriftelijk onderbouwd bij brief van 10 maart 2015. Verweerder heeft bij brief van 17 april 2015 (eerst ontvangen op 8 mei 2015) gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Wijlen [burgerlijke naam] (hierna: pater [naam]) was in de periode [jaartal-jaartal] [functie] in de [parochie] te [plaats]. Verzoekster woonde in deze periode met haar ouderlijk gezin in [plaats] en pater [naam] kwam vaak bij het gezin op bezoek, zowel door de week als in het weekend. Hij werd een huisvriend. De aandacht van pater [naam] was vooral op verzoekster gericht. Het begon ermee dat hij zei haar zo lief te vinden. In [periode] werd de pastorie verbouwd. Tijdens deze verbouwing is pater [naam] in het huis van verzoekster gaan wonen en maakte hij deel uit van het gezin.

Verzoekster was veel ziek thuis, terwijl de andere gezinsleden naar school of werk waren. Pater [naam] maakte van deze gelegenheid gebruik om verzoekster seksueel te misbruiken.

Als hij met haar alleen was, duwde hij zich tegen haar aan of trok haar naar zich toe.

Het seksueel misbruik bestond uit het betasten van haar vagina en anus, het penetreren met de vingers, het beetpakken van de hand van verzoekster en daarmee zijn geslacht vastpakken. Ook stopte hij zijn geslachtsdeel in haar mond, waarna hij klaarkwam in haar mond. Verzoekster probeerde zich te verzetten door zich weg te draaien, te huilen en te kokhalzen, maar dit hielp niet. Pater [naam] hield haar stevig vast in haar nek. Het seksueel misbruik vond op verschillende situaties en op verschillende plekken in de woning plaats. Als de moeder van verzoekster vond dat verzoekster straf had verdiend, voerde pater [naam] deze straf uit. Pater [naam] nam verzoekster dan mee naar de achterkamer of zijn eigen slaapkamer. In deze kamers vonden de orale verkrachtingen plaats. Wanneer het seksueel misbruik is begonnen is niet precies duidelijk geworden, maar het was al gaande toen pater [naam] in [jaartal] in het gezin trok. Het misbruik vond in de herinnering van verzoekster meerdere keren per week plaats, zeker gedurende de periode dat pater [naam] in het gezin woonde. Er bestond voor verzoekster een permanente dreiging van misbruik. Ook zei hij tegen haar dingen in de trant van; "Als je iets zegt, denk maar niet dat er ooit iemand is die jou gelooft." Tijdens het biechten -dat zij ook bij hem moest doen- zei hij tegen haar dat God had gezien hoe slecht zij was en dat niemand haar zou geloven. Het seksueel misbruik is gestopt in [jaartal], begin [jaartal], in de tijd dat pater [naam] ging trouwen.

Het was bij verweerder bekend dat pater [naam] een ongezonde belangstelling had voor het andere geslacht, waarover herhaaldelijk klachten binnenkwamen, en die overplaatsing noodzakelijk maakte, aldus de Klachtencommissie in haar advies.

Verzoekster was bij aanvang van het misbruik acht (mogelijk zeven, aldus de CC) jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoekster geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In voornoemd advies is de klacht van verzoekster gegrond is verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’, als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van acht (of mogelijk al zeven) jaar.
- Het misbruik heeft meerdere jaren voortgeduurd, te weten vanaf [jaartal] of eerder (het misbruik was namelijk al gaande toen de verbouwing van de pastorie in [jaartal] begon) tot [jaartal/jaartal].
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, gedwongen oraal seksuele handelingen, gedwongen betasting van intieme delen over en weer, penetratie met de vingers.
- Het misbruik heeft regelmatig, en gedurende de periode dat hij in haar huis inwoonde meerdere malen per week, plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats in haar eigen huis op diverse plekken, waardoor haar gevoel van veiligheid ernstig werd geschaad, zeker omdat pater [naam] (tijdelijk) in haar huis woonde.
- Het misbruik ging gepaard met vernedering en dreiging niet geloofd te zullen worden.
- Verweerder was, aldus de Klachtencommissie in haar advies onder 4.3, bekend met zijn on gepaste belangstelling voor het andere geslacht, hetgeen tot klachten leidde en reden was voor overplaatsing van pater [naam].

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoekster in de gelegenheid is gesteld om de vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Duyneveldt voornoemd bij brief van 10 maart 2015 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoekster is door het haar aangedane seksueel misbruik ernstig beschadigd geraakt. Zij kon haar verhaal niet kwijt bij haar ouders, raakte in een sociaal isolement en moest leven met een geheim. Door het misbruik is zij angstig geworden voor mannen en ‘gezag’, hetgeen haar

schoolverloop geen goed heeft gedaan. Haar schoolresultaten waren minder dan zij hadden kunnen zijn. Wel heeft zij de Mulo afgerond.

Verzoekster is werkzaam geweest in het [sector], maar door klachten die voortkwamen uit het seksueel misbruik is zij sinds [datum] uitgevallen voor haar werk en in november [jaartal] arbeidsongeschikt verklaard. Het betrof in eerste instantie een gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid, maar vanaf [jaartal] betrof het -na een minder gunstig herstel van een operatie- (een) volledige arbeidsongeschiktheid. Deze situatie zal onveranderd blijven tot aan haar pensioengerechtigde leeftijd. Ook heeft zij minder pensioen opgebouwd. Daarbij komt dat zij door haar uitval geen verdere carrière heeft kunnen maken, terwijl zij daar wel de ambitie en de capaciteiten voor had. Zij maakt aanspraak op een vergoeding voor deze geleden en nog te lijden vermogensschade van totaal €190.855, exclusief pensioenschade.

Daarnaast heeft het seksueel misbruik een zeer grote impact (gehad) op haar privéleven en dat van haar naasten (partner en kinderen). Zij heeft jarenlang kosten moeten maken voor therapieën die zij heeft gevolgd. Ook thans is zij nog onder behandeling.

Verzoekster maakt aanspraak op de maximale compensatie.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 17 april 2015 (deze is pas ontvangen op 8 mei 2015) verklaard zich te zullen refereren aan het advies van de Compensatiecommissie.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit de door verzoekster overgelegde stukken, waaronder diverse jaaropgaven over de periode van [jaartal] tot en met [jaartal] en de verzekeringsgeneeskundige rapportage van [datum] opgesteld door [naam] (verzekeringsarts), blijkt het navolgende. Verzoekster is in [jaartal] uitgevallen voor haar deeltijdwerk als [beroep] aan een [werkplek] wegens fysieke en geestelijke klachten (concentratieklachten, [fysieke klachten]). Daarnaast was ook sprake van [klachten], aldus [naam verzekeringsarts]. Eind [jaartal] is zij gedeeltelijk arbeidsongeschikt verklaard. Zij heeft toen vanaf [jaartal] nog een tijd in de [beroep] gewerkt. Later in [jaartal] is zij wegens tegenvallend herstel na een operatie geheel arbeidsongeschikt verklaard en deze toestand duurt voort tot op de dag van heden, aldus de overgelegde recente jaaropgaven van het UWV.

4.6 Voornoemde verzekeringsgeneeskundige rapportage in samenhang bezien met de vele overgelegde consistente en eensluidende medische verklaringen wettigen de conclusie dat het seksueel misbruik, dat als uitzonderlijk ernstig valt aan te merken en zich over een langere periode heeft uitgestrekt, als relevante oorzaak voor de gestelde vermogensschade moet worden beschouwd.

[naam] (gynaecoloog) vermeldt in haar brief van [datum] dat verzoekster al vanaf [jaartal] kampt met [klachten] en dat deze [klachten] zich in ieder geval grotendeels laten verklaren door de ernstige psychosociale voorgeschiedenis van verzoekster, waarmee [naam gynaeco-

loog] doelt [aldus de CC] op het seksueel misbruik waarover verzoekster [naam gynaecoloog] heeft verteld.

Ook verzoeksters huisarts, mevrouw [naam], legt in haar verklaring van [datum] een duidelijk en waarschijnlijk te achten verband tussen het [syndroom] waaraan verzoekster lijdt en haar psychische klachten en gevoelens van stress die te wijten zijn aan het seksueel misbruik. [naam] (MDL-arts) maakt in zijn brief van [datum] eveneens melding van [klachten] ([syndroom]) waar verzoekster haar leven lang al aan lijdt en waaraan geen duidelijk organisch lijden aan ten grondslag ligt.

Voorts is aan de hand van overlegde verklaringen van [naam] (GZ-psycholoog) en van [naam] (klinisch psycholoog/psychotherapeut) voldoende aannemelijk geworden dat verzoekster jarenlang behandelingen heeft ondergaan en nog steeds ondergaat wegens problemen die voortkomen uit het seksueel misbruik in haar jeugd en dat zij daar kosten voor heeft gemaakt, die in ieder geval gedeeltelijk, voor haar rekening zijn gebleven.

4.7 Daarnaast kan verzoekster uiteraard aanspraak kan maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade. Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoekster frequent en jarenlang is aangedaan en dat als uitzonderlijk misbruik heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoekster en dat het een grote impact heeft en heeft gehad op haar privéleven met haar partner en kinderen. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.8 Een exacte becijfering van de geleden vermogensschade kan achterwege blijven. Zelfs indien bij de berekening van de vermogensschade alleen wordt uitgegaan van de gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid vanaf [jaartal] (en de -wegens de minder inzichtelijk geworden reden van de operatie in [jaartal]- sinds [jaartal] in percentage oplopende arbeidsongeschiktheid buiten beschouwing wordt gelaten) overschrijdt de geleden vermogensschade, vermeerderd met de vergoeding wegens immateriële schade de maximaal te adviseren compensatie.

4.9 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat binnen categorie 5 betaling van het maximale bedrag van €100.000,- voor materiele en immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.10 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €3.705,63 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoekster een bedrag van €100.000,-- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoekster een bedrag van €3.705,63 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 7/10/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter